Euroopan parlamentti
2024-2029

Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta

2025/2061(INI)

6.11.2025

LAUSUNTO

kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnalta

budjettivaliokunnalle ja talousarvion valvontavaliokunnalle

oikeusvaltioperiaatetta koskevan ehdollisuusjärjestelmän täytäntöönpanosta (2025/2061(INI))

Valmistelija: Michał Wawrykiewicz

PA_NonLeg

TARKISTUKSET

Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta esittää asiasta vastaaville budjettivaliokunnalle ja talousarvion valvontavaliokunnalle seuraavaa:

Tarkistus 1

Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan 10 a viite (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	– ottaa huomioon 16. heinäkuuta 2025 annetun komission ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden, maatalouden ja maaseudun, kalatalouden ja merielinkeinojen, vaurauden ja turvallisuuden rahaston perustamisesta vuosiksi 2028–2034 sekä asetuksen (EU) 2023/955 ja asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 muuttamisesta (COM(2025)0565) (kumppanuusrahastoa koskeva asetusluonnos),

Tarkistus 2

Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan 12 a viite (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	– ottaa huomioon 24. huhtikuuta 2024 antamansa päätöslauselman meneillään olevista SEU-sopimuksen 7 artiklan 1 kohdan mukaisista Unkaria koskevista kuulemisista oikeusvaltion vahvistamisesta sekä sen talousarviovaikutuksista[1 a]***,***
	[1 a] EUVL C, C/2025/3705, 17.9.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3705/oj.

Tarkistus 3

Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan 12 b viite (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	– ottaa huomioon 18. tammikuuta 2024 antamansa päätöslauselman Unkarin tilanteesta ja jäädytetyistä EU-varoista*[1 a]*,
	[1 a] EUVL C, C/2024/5742, 17.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5742/oj.

Tarkistus 4

Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan 14 a viite (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	– ottaa huomioon 15. syyskuuta 2022 antamansa päätöslauselman ehdotuksesta neuvoston päätökseksi sen toteamiseksi Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 7 artiklan 1 kohdan nojalla, onko olemassa selvä vaara, että Unkari loukkaa vakavasti unionin perustana olevia arvoja*[1 a]*,
	[1 a] EUVL C 125, 5.4.2023, s. 463.

Tarkistus 5

Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan 14 b viite (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	– ottaa huomioon 10. maaliskuuta 2022 antamansa päätöslauselman oikeusvaltioperiaatteesta ja unionin tuomioistuimen päätöksen seurauksista*[1 a]*,
	[1 a] EUVL C 347, 9.9.2022, s. 168.

Tarkistus 6

Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan 15 a viite (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	– ottaa huomioon 7. lokakuuta 2020 antamansa päätöslauselman demokratiaa, oikeusvaltiota ja perusoikeuksia koskevan EU:n järjestelmän perustamisesta*[1 a]*,
	[1 a] EUVL C 395, 29.9.2021, s. 2.

Tarkistus 7

Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan 15 b viite (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	– ottaa huomioon 12. syyskuuta 2018 antamansa päätöslauselman ehdotuksesta, jolla neuvostoa pyydetään toteamaan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 7 artiklan 1 kohdan nojalla, onko olemassa selvä vaara, että Unkari loukkaa vakavasti unionin perustana olevia arvoja*[1 a]*,
	[1 a] EUVL C 433, 23.12.2019, s. 66.

Tarkistus 8

Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan 17 a viite (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	– ottaa huomioon 5. toukokuuta 2022 antamansa päätöslauselman meneillään olevista SEU-sopimuksen 7 artiklan 1 kohdan mukaisista Puolan ja Unkarin kuulemisista*[1 a]*,

[1 a] ***EUVL C 465, 6.12.2022, s. 147.***

Tarkistus 9

Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan 17 b viite (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	– ottaa huomioon 1. kesäkuuta 2023 antamansa päätöslauselman oikeusvaltiorikkomuksista ja perusoikeusloukkauksista Unkarissa ja jäädytetyistä EU:n varoista[1 a],
	[1 a] ***EUVL C, C/2023/1223, 21.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/1223/oj.***

Tarkistus 10

Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan 19 a viite (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	– ottaa huomioon parlamentin komissiota vastaan 25. maaliskuuta 2024 asiassa C-225/24 nostaman kanteen, jossa Euroopan unionin tuomioistuinta pyydetään kumoamaan 13. joulukuuta 2023 annettu komission täytäntöönpanopäätös C(2023)9014[1 a],
	[1 a] ***EUVL C, C/2024/3063, 13.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/3063/oj.***

Tarkistus 11

Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan 21 viite

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*

– ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan tiedonhankintamatkoilla Unkariin 15.–17. toukokuuta 2023 ja Slovakiaan 26.–28. toukokuuta 2025 tehdyt havainnot,	– ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan tiedonhankintamatkoilla Unkariin 15.–17. toukokuuta 2023 ja Slovakiaan 26.–28. toukokuuta 2025 ***ja kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan tiedonhankintamatkalla Unkariin 14.–16. huhtikuuta 2025 sekä demokratiaa, oikeusvaltioperiaatetta ja perusoikeuksia käsittelevän seurantaryhmän (DRFMG) tiedonhankintamatkalla Slovakiaan 2.–3. kesäkuuta 2025*** tehdyt havainnot,

Tarkistus 12

Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan 29 a viite (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	– ottaa huomioon kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan pyytämän tutkimuksen ”Enforcement of EU law in the Area of Freedom, Security and Justice”[1 a], jonka parlamentin sisäasioiden pääosasto julkaisi tammikuussa 2024,
	[1 a] Tutkimus – ”Enforcement of EU law in the Area of Freedom, Security and Justice”, Euroopan parlamentti, sisäasioiden pääosasto, politiikkayksikkö – Kansalaisten oikeudet sekä perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasiat, tammikuu 2024.

Tarkistus 13

Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan A kappale

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
A. ottaa huomioon, että EU:n perustana ovat SEU-sopimuksen	A. ottaa huomioon, että EU:n perustana ovat SEU-sopimuksen

2 artiklassa vahvistetut arvot, joita ovat ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, kansanvalta, tasa-arvo, oikeusvaltio ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen, vähemmistöihin kuuluvien oikeudet mukaan luettuina; toteaa, että nämä arvot ***kuvastuvat perusoikeuskirjassa vahvistetuissa perusoikeuksissa, joita*** ovat ***esimerkiksi naisten*** ja ***miesten tasa-arvo ja syrjintäkielto sekä neuvotteluoikeus*** ja ***oikeus työtaistelutoimiin unionin oikeuden sekä kansallisten lainsäädäntöjen ja käytäntöjen mukaisesti,*** ja ***ne sisältyvät keskeisenä osana kansainvälisiin ihmisoikeussopimuksiin; toteaa, että näiden yhteisten arvojen noudattaminen muodostaa perustan*** EU:ssa asuvien oikeuksille;	2 artiklassa vahvistetut arvot, joita ovat ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, kansanvalta, tasa-arvo, oikeusvaltio ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen, vähemmistöihin kuuluvien oikeudet mukaan luettuina; toteaa, että nämä arvot ovat ***yhteisiä jäsenvaltioille*** ja ***kuvastuvat kansainvälisissä ihmisoikeussopimuksissa*** ja ***sisältyvät niihin keskeisenä osana; ottaa huomioon, että demokratia, oikeusvaltioperiaate*** ja ***perusoikeudet ovat toisiaan vahvistavia arvoja ja niiden heikentäminen on järjestelmätason uhka*** EU:ssa asuvien ***ihmisten*** oikeuksille ***ja vapauksille***;

Tarkistus 14

Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan D kappale

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
D. ottaa huomioon, että ehdollisuusasetuksessa ***EU:lle*** annetaan valtuudet toteuttaa oikeasuhteisia taloudellisia toimenpiteitä ***taloudellisten etujensa*** suojaamiseksi***, jos oikeusvaltioperiaatteen rikkominen jäsenvaltiossa vaikuttaa*** tai ***uhkaa*** vakavasti vaikuttaa EU:n ***talousarvion*** moitteettomaan varainhoitoon; ottaa huomioon, että ehdollisuusasetus hyväksyttiin osana vuosien 2021–2027 monivuotista rahoituskehystä koskevaa pakettia ja että neuvottelut lainsäätäjien välillä olivat pitkät ja vaikeat erityisesti siksi, että jotkin jäsenvaltiot pyrkivät yhdistämään monivuotista rahoituskehystä koskevat neuvottelut oikeusvaltioperiaatetta koskevasta ehdollisuusmekanismista käytäviin neuvotteluihin; ottaa huomioon, että asetus tuli voimaan 1. tammikuuta 2021 ja se on	D. ottaa huomioon, että ehdollisuusasetuksessa ***neuvostolle*** annetaan valtuudet toteuttaa ***komission ehdotuksen pohjalta ja sen ilmoitettua asiasta parlamentille*** oikeasuhteisia taloudellisia toimenpiteitä ***EU:n talousarvion*** suojaamiseksi ***jäsenvaltiossa tapahtuvilta oikeusvaltion periaatteiden rikkomisilta, jotka vaikuttavat*** tai ***uhkaavat*** vakavasti vaikuttaa EU:n moitteettomaan varainhoitoon ***tai EU:n taloudellisten etujen suojaamiseen***; ottaa huomioon, että ehdollisuusasetus hyväksyttiin osana vuosien 2021–2027 monivuotista rahoituskehystä koskevaa pakettia ja että neuvottelut lainsäätäjien välillä olivat pitkät ja vaikeat erityisesti siksi, että jotkin jäsenvaltiot pyrkivät yhdistämään monivuotista rahoituskehystä koskevat neuvottelut oikeusvaltioperiaatetta koskevasta ehdollisuusmekanismista käytäviin

siitä lähtien sitonut kaikkia jäsenvaltioita;	neuvotteluihin; ottaa huomioon, että asetus tuli voimaan 1. tammikuuta 2021 ja se on siitä lähtien sitonut kaikkia jäsenvaltioita; ***ottaa huomioon, että vuosien 2028–2034 monivuotisessa rahoituskehyksessä olisi varmistettava, että mikä tahansa uusi mekanismi suunnitellaan oikeusvaltioperiaatetta koskevan ehdollisuuden kanssa johdonmukaisella tavalla;***

Tarkistus 15

Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan F a kappale (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	F a. ottaa huomioon, että perustuslailliset muutokset, jotka heikentävät tiedotusvälineiden riippumattomuutta tai sananvapautta ja rapauttavat hallitusjärjestelmän osien keskinäisen valvonnan, ovat suora uhka SEU-sopimuksen 2 artiklassa vahvistetuille arvoille ja niillä on konkreettinen vaikutus EU:n talousarvion suojaamiseen, kun ne heikentävät EU:n varojen läpinäkyvään valvontaan liittyvää toimintaympäristöä;

Tarkistus 16

Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan F b kappale (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	F b. ottaa huomioon, että ehdollisuusasetusta sovellettiin joulukuussa 2022 ensimmäisen kerran Unkarin osalta ja että tämä johti koheesiovarojen pidättämiseen 6,3 miljardin euron edestä ja kieltoon tehdä uusia oikeudellisia sitoumuksia unkarilaisten yleishyödyllisten säätiöiden ja niiden hallinnoimien yhteisöjen kanssa, mihin olivat syynä oikeusvaltioperiaatteen

	järjestelmälliset rikkomiset, jotka uhkasivat vaarantaa EU:n talousarvion ja EU:n taloudelliset edut, mukaan lukien oikeuslaitoksen ja julkisen syyttäjälaitoksen riippumattomuuden rajoitukset, sekä korruptioon ja puutteisiin EU:n varojen täytäntöönpanossa liittyvät riskit, erityisesti julkisten hankintojen ja edellä mainittujen yleishyödyllisten säätiöiden roolin osalta;

Tarkistus 17

Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan G kappale

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
G. ottaa huomioon, että komissio antoi tammikuussa 2024 ehdollisuusasetuksen 9 artiklan nojalla kertomuksen, jossa arvioitiin säädöksen soveltamista; toteaa, että komissio analysoi ainoaa käytettävissä olevaa tapausta ja vahvisti toteutettujen suojatoimenpiteiden vaikuttavuuden ja niiden potentiaalin tulevaisuutta varten mutta totesi, että oli liian aikaista tehdä lopullisia päätelmiä ja että mahdollisia parannuksia voitaisiin kartoittaa paremmin laajemman tapauskäytännön pohjalta;	G. ottaa huomioon, että komissio antoi tammikuussa 2024 ehdollisuusasetuksen 9 artiklan nojalla kertomuksen, jossa arvioitiin säädöksen soveltamista; toteaa, että komissio analysoi ainoaa käytettävissä olevaa tapausta ja vahvisti toteutettujen suojatoimenpiteiden vaikuttavuuden ja niiden potentiaalin tulevaisuutta varten mutta totesi, että oli liian aikaista tehdä lopullisia päätelmiä ja että mahdollisia parannuksia voitaisiin kartoittaa paremmin laajemman tapauskäytännön pohjalta; ***ottaa huomioon, että komission toteuttama arviointi osoittaa, että ehdollisuusasetuksessa komissiolle asetetut määräajat antavat vain vähän joustovaraa ja ne ovat tietyissä vaiheissa erityisen haastavia; ottaa huomioon, että Unkarin tapauksessa kertomuksessa käsitellään pitkällisesti myönteiseen sävyyn ehdollisuusasetuksen nojalla saavutettua edistymistä muttei painoteta riittävästi sitä, missä määrin haasteet ovat yhä ratkaisematta;***

Tarkistus 18

Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan I kappale

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
I. toteaa, että tämän mietinnön tarkoituksena on tarkastella ehdollisuusasetuksen täytäntöönpanoa asetuksessa vahvistetun parlamentin roolin mukaisesti ja tuoda esiin sen soveltamisessa ilmenneitä hyötyjä ja puutteita sekä antaa suosituksia sen tulevaa täytäntöönpanoa varten;	I. toteaa, että tämän mietinnön tarkoituksena on tarkastella ehdollisuusasetuksen täytäntöönpanoa asetuksessa vahvistetun parlamentin roolin mukaisesti ja tuoda esiin sen soveltamisessa ilmenneitä hyötyjä ja puutteita sekä antaa suosituksia sen tulevaa täytäntöönpanoa varten ***sekä arvioida ehdollisuusjärjestelmän johdonmukaisuutta ja vaikuttavuutta yhdessä muiden oikeusvaltiovälineistön välineiden, kuten yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen ja oikeusvaltioperiaatteeseen liittyvien elpymis- ja palautumistukivälineen mukaisten keskeisten välitavoitteiden, kanssa***;

Tarkistus 19

Päätöslauselmaesitys
3 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
3. suhtautuu myönteisesti siihen, että Euroopan unionin tuomioistuin on vahvistanut, että SEU-sopimuksen 2 artiklassa vahvistettujen arvojen kunnioittaminen on jatkuva velvoite ***EU:hun liittymisen jälkeen*** ja ennakkoedellytys unionin jäsenyydestä johtuvien perussopimusten mukaisten oikeuksien ja etujen hyödyntämiselle, mukaan lukien mahdollisuus saada EU:n varoja; kehottaa komissiota korostamaan tätä seikkaa viestintä- ja täytäntöönpanotoimissaan;	3. suhtautuu myönteisesti siihen, että Euroopan unionin tuomioistuin on vahvistanut, että SEU-sopimuksen 2 artiklassa vahvistettujen arvojen kunnioittaminen on ***kaikkien jäsenvaltioiden*** jatkuva velvoite ja ennakkoedellytys unionin jäsenyydestä johtuvien perussopimusten mukaisten oikeuksien ja etujen hyödyntämiselle, mukaan lukien mahdollisuus saada EU:n varoja; kehottaa komissiota korostamaan tätä seikkaa viestintä- ja täytäntöönpanotoimissaan[1 a]***; painottaa, että tästä olisi muistutettava useammin, sillä se vahvistaa EU:n uskottavuutta, ja korostaa, että noudattamatta jättämisen vaikutuksia on myös johdonmukaisesti painotettava;***

[1 a] ***Heikentämiskiellon periaate;***

julkisasiamies Campos Sánchez-Bordonan 2. joulukuuta 2021 asiassa C-156/21, Unkari v. Euroopan parlamentti ja Euroopan unionin neuvosto, antama ratkaisuehdotus, ECLI:EU:C:2021:974, 214 kohta.

Tarkistus 20

Päätöslauselmaesitys
3 a kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	3 a. pitää ilahduttavana, että unionin tuomioistuin on korostanut, että EU:n talousarvio on yksi keskeinen väline, jonka avulla voidaan toteuttaa SEU-sopimuksen 2 artiklassa vahvistettu yhteisvastuuperiaate – yksi EU:n perusperiaatteista[1 a]; toistaa, että yhteisvastuu saavutetaan jakamalla taloudelliset resurssit ja se perustuu jäsenvaltioiden keskinäiseen luottamukseen, joka edellyttää, että kukin jäsenvaltio käyttää yhteisiä varoja vastuullisesti ja on sitoutunut täyttämään EU:n oikeuden mukaiset velvoitteensa, kuten vaalimaan SEU-sopimuksen 2 artiklassa vahvistettuja arvoja, varsinkin oikeusvaltioperiaatetta;

[1 a] ***Em. unionin tuomioistuimen asia C-156/21, tuomion 129 kohta.***

Tarkistus 21

Päätöslauselmaesitys
4 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
4. painottaa, että ***näiden rahoitusvälineiden*** ei saa katsoa korvaavan perussopimuksiin perustuvia mekanismeja SEU-sopimuksen 2 artiklassa vahvistettujen arvojen suojaamiseksi, ja	4. painottaa, että ***ehdollisuusasetuksen ja muiden talousarviovälineiden*** ei saa katsoa korvaavan perussopimuksiin perustuvia mekanismeja SEU-sopimuksen 2 artiklassa

muistuttaa, että ***äänioikeuden*** pidättäminen SEU-sopimuksen 7 artiklan 2 kohdan mukaisesti on yhä mahdollista tapauksissa, joissa oikeusvaltioperiaatetta rikotaan jatkuvasti ja vakavasti;	vahvistettujen arvojen suojaamiseksi, ja muistuttaa, että ***perussopimusten soveltamisesta johtuvien oikeuksien, mukaan lukien esimerkiksi äänioikeus,*** pidättäminen SEU-sopimuksen 7 artiklan 2 kohdan mukaisesti on yhä mahdollista tapauksissa, joissa oikeusvaltioperiaatetta rikotaan jatkuvasti ja vakavasti***, ja että tällä mekanismilla ei näin ollen ”kierretä” SEU-sopimuksen 7 artiklan mukaista menettelyä vaan se olisi katsottava sitä täydentäväksi***;

Tarkistus 22

Päätöslauselmaesitys
5 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
5. muistuttaa, että komission oikeusvaltiovälineistö on kehittynyt huomattavasti viime vuosikymmenen aikana ja siihen on sisällytetty useita välineitä oikeusvaltioperiaatteen suojelemiseksi, mukaan lukien vuotuinen oikeusvaltiokertomus, joka kattaa kaikki 27 jäsenvaltiota, yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen mukainen perusoikeuskirjaa koskeva horisontaalinen mahdollistava edellytys ja elpymis- ja palautumistukivälineen mukaiset oikeusvaltioperiaatteeseen liittyvät keskeiset välitavoitteet;	5. muistuttaa, että komission oikeusvaltiovälineistö on kehittynyt huomattavasti viime vuosikymmenen aikana ja siihen on sisällytetty useita välineitä oikeusvaltioperiaatteen suojelemiseksi, mukaan lukien vuotuinen oikeusvaltiokertomus, joka kattaa kaikki 27 jäsenvaltiota, yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen mukainen perusoikeuskirjaa koskeva horisontaalinen mahdollistava edellytys ja elpymis- ja palautumistukivälineen mukaiset oikeusvaltioperiaatteeseen liittyvät keskeiset välitavoitteet; ***korostaa, että vaikka välineistön kehittäminen on tuonut jonkin verran edistystä, se ei ole vielä tuottanut riittävän konkreettisia tuloksia, mikä johtuu suurelta osin vähäisestä poliittisesta tahdosta hyödyntää sitä täysimääräisesti;***

Tarkistus 23

Päätöslauselmaesitys
6 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*

6. korostaa, että ehdollisuusjärjestelmä kytkeytyy talousarvioon, koska sen tavoitteena on turvata EU:n varojen moitteeton varainhoito ja suojata EU:n taloudelliset edut, ja sitä sovelletaan vain, jos oikeusvaltioperiaatteen rikkominen vaikuttaa tai uhkaa vakavasti vaikuttaa EU:n talousarvioon; painottaa, että se on eri asia kuin SEU-sopimuksen 7 ***artiklassa vahvistettu menettely***, ***joka koskee seuraamuksia*** SEU-sopimuksen 2 artiklassa vahvistettujen arvojen vakavasta ja jatkuvasta loukkaamisesta;	6. korostaa, että ehdollisuusjärjestelmä kytkeytyy talousarvioon, koska sen tavoitteena on turvata EU:n varojen moitteeton varainhoito ja suojata EU:n taloudelliset edut, ja sitä sovelletaan vain, jos oikeusvaltioperiaatteen rikkominen vaikuttaa tai uhkaa vakavasti vaikuttaa EU:n talousarvioon; painottaa, että se on eri asia kuin SEU-sopimuksen 7 ***artiklan 1 ja 2 kohta***, ***joissa käsitellään tilanteita, joissa on olemassa selvä vaara*** SEU-sopimuksen 2 artiklassa vahvistettujen arvojen vakavasta ***loukkaamisesta tai vakavasta*** ja jatkuvasta loukkaamisesta***, ja joiden avulla EU voi tunnistaa tällaiset riskit ja reagoida niihin muun muassa antamalla asianomaiselle jäsenvaltiolle SEU-sopimuksen 7 artiklan 1 kohdan mukaisesti suosituksia ja tarvittaessa hyväksymällä SEU-sopimuksen 7 artiklan 2 ja 3 kohdan mukaisia seuraamuksia***;

Tarkistus 24

Päätöslauselmaesitys
7 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
7. painottaa, että SEUT-sopimuksen 258 artiklan ja varainhoitoasetuksen 6 artiklan mukaiset rikkomusmenettelyt ovat edelleen täydentäviä välineitä, joilla voidaan puuttua SEU-sopimuksen 2 artiklassa vahvistettujen arvojen järjestelmälliseen rikkomiseen;	7. painottaa, että SEUT-sopimuksen 258 ***ja 260*** artiklan ja varainhoitoasetuksen 6 artiklan mukaiset rikkomusmenettelyt ovat edelleen täydentäviä välineitä, joilla voidaan puuttua SEU-sopimuksen 2 artiklassa vahvistettujen arvojen järjestelmälliseen rikkomiseen; ***huomauttaa myös, että unionin tuomioistuimen asiassa C-769/22, komissio v. Unkari (unionin arvot), annettavassa tuomiossa voitaisiin vahvistaa SEU-sopimuksen 2 artikla itsenäisenä oikeusperustana, jolloin lujitettaisiin rikkomismenettelyjä;***

Tarkistus 25

Päätöslauselmaesitys

8 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
8. ***on tyytyväinen*** unionin tuomioistuimen 16. helmikuuta 2022 asioissa C-156/21 ja C-157/21 ***antamiin tuomioihin, joissa*** hylättiin kokonaisuudessaan Unkarin ja Puolan nostamat kanteet ehdollisuusasetuksen kumoamiseksi ja vahvistettiin yksiselitteisesti asetuksen pätevyys, oikeusperusta ja yhteensopivuus perussopimuksen kanssa sekä oikeusvaltioperiaatetta jäsenvaltioissa koskeva EU:n toimivalta;	8. ***panee merkille, että*** unionin tuomioistuimen 16. helmikuuta 2022 asioissa C-156/21 ja C-157/21 ***antamissa tuomioissa*** hylättiin kokonaisuudessaan Unkarin ja Puolan nostamat kanteet ehdollisuusasetuksen kumoamiseksi ja vahvistettiin yksiselitteisesti asetuksen pätevyys, oikeusperusta ja yhteensopivuus perussopimuksen kanssa sekä oikeusvaltioperiaatetta jäsenvaltioissa koskeva EU:n toimivalta; ***toteaa myös, että unionin tuomioistuin vahvisti näissä samoissa tuomioissa, että SEU-sopimuksen 2 artiklassa ilmaistut arvot sisältävät oikeudellisesti sitovia velvoitteita jäsenvaltioille;***

Tarkistus 26

Päätöslauselmaesitys
9 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
9. panee merkille prosessia koskevat lisäselvennykset, jotka komissio esitti ehdollisuusasetusta koskevissa vuoden 2022 suuntaviivoissa, ja asetuksen käytännön soveltamista koskevan arvion, jonka komissio esitti vuoden 2024 soveltamiskertomuksessa; pitää kuitenkin valitettavana, että ***suuntaviivat hyväksyttiin*** yli ***vuosi asetuksen voimaantulon*** jälkeen ja että ***tämä osaltaan vaikutti siihen***, ***että asetuksen soveltaminen tosiasiassa viivästyi***;	9. panee merkille prosessia koskevat lisäselvennykset, jotka komissio esitti ehdollisuusasetusta koskevissa vuoden 2022 suuntaviivoissa, ja asetuksen käytännön soveltamista koskevan arvion, jonka komissio esitti vuoden 2024 soveltamiskertomuksessa; pitää kuitenkin valitettavana, että ***komissio keskeytti lainvastaisesti ehdollisuusasetuksen soveltamisen*** yli ***vuoden ajaksi sen*** jälkeen***, kun se oli tullut voimaan, noudattaen näin Eurooppa-neuvoston päätelmiä, jotka olivat ristiriidassa ehdollisuusasetuksen kanssa*** ja ***jotka eivät sitoneet komissiota; pahoittelee jälleen,*** että ***komissio hyväksyi suuntaviivat ehdollisuusasetuksen soveltamista varten***, ***kun tarvetta tällaisille suuntaviivoille ei ollut osoitettu***;

Tarkistus 27

Päätöslauselmaesitys
10 a kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	10 a. huomauttaa, että ehdollisuusasetus on ainoa säädös, jossa edellytetään arviointia siitä, voitaisiinko EU:n taloudellisia etuja suojata oikeusvaltion periaatteiden rikkomiselta tehokkaammin muilla välineillä; katsoo, että tämän vaatimuksen käytännön merkitystä ja oikeasuhteisuutta voisi olla hyödyllistä pohtia sen täytäntöönpanossa;

Tarkistus 28

Päätöslauselmaesitys
10 b kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	10 b. huomauttaa, että jäsenvaltioilla on erilaiset kansalliset identiteetit ja perinteet, mutta oikeusvaltio on EU:lle ja jäsenvaltioille yhteinen arvo ja se kuuluu EU:n ja sen oikeusjärjestyksen suoranaisiin perustuksiin [1 a]***; toteaa, että oikeusvaltio voidaan määritellä seuraavien kuuden periaatteen kautta, sellaisina kuin unionin tuomioistuin ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuin ovat ne tunnustaneet ja Euroopan neuvosto on niitä kehittänyt: i) laillisuusperiaate, joka merkitsee läpinäkyvää, vastuuvelvollista, demokraattista ja moniarvoista lainsäädäntöprosessia, ii) oikeusvarmuus, iii) toimeenpanovallan mielivaltaisen käytön kielto, iv) riippumattomien ja puolueettomien tuomioistuinten takaama tehokas oikeussuoja, johon kuuluu tehokas oikeudellinen valvonta, myös perusoikeuksien kunnioittamisen osalta, v) vallanjako ja vi) yhdenvertaisuus lain edessä;***

[1 a] ***Em. unionin tuomioistuimen asia C-156/21, tuomion 128 kohta.***

Tarkistus 29

Päätöslauselmaesitys
11 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
11. panee merkille, että komissio saa tiedon mahdollisista oikeusvaltioperiaatteen rikkomisista laajan näyttöpohjan kautta, mukaan lukien Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF), Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) ja tilintarkastustuomioistuimen raportit sekä kansalaisjärjestöjen, yritysten ja väärinkäytösten paljastajien ilmoitukset; pitää erittäin valitettavana avoimuuden puutetta niistä komission arvioinneista, jotka eivät johda toimenpide-ehdotuksiin tai joiden seurauksena päätetään käyttää jotakin toista välinettä;	11. panee merkille, että komissio saa tiedon mahdollisista oikeusvaltioperiaatteen rikkomisista laajan näyttöpohjan kautta, mukaan lukien ***parlamentin päätöslauselmat,*** Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF), Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) ja tilintarkastustuomioistuimen raportit sekä kansalaisjärjestöjen, yritysten ja väärinkäytösten paljastajien ilmoitukset; pitää erittäin valitettavana avoimuuden puutetta niistä komission arvioinneista, jotka eivät johda toimenpide-ehdotuksiin tai joiden seurauksena päätetään käyttää jotakin toista välinettä;

Tarkistus 30

Päätöslauselmaesitys
12 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
12. panee merkille, että tähän mennessä vain hyvin harvat sidosryhmät ovat käyttäneet vuoden 2022 suuntaviivojen liitteenä olevaa komission vakiomuotoista kantelulomaketta; suosittelee, että komissio hyväksyy kanteluja missä tahansa kirjallisessa muodossa; kehottaa lisäksi perustamaan luottamuksellisen ilmoitusportaalin, jonka kautta sidosryhmät voivat ilmoittaa vaatimusten noudattamatta jättämisestä, jotta voidaan mahdollistaa nopeat korjaavat toimet;	12. panee merkille, että tähän mennessä vain hyvin harvat sidosryhmät ovat käyttäneet vuoden 2022 suuntaviivojen liitteenä olevaa komission vakiomuotoista kantelulomaketta; suosittelee, että komissio hyväksyy kanteluja missä tahansa kirjallisessa muodossa***, ilmoittaa viipymättä tällaisen kantelun saamisesta ja antaa sille selkeän viitenumeron sekä toimittaa kantelun tekijälle päivityksen jatkotoimista viimeistään yhden vuoden kuluttua kantelun jättämisestä***; kehottaa lisäksi perustamaan luottamuksellisen ilmoitusportaalin, jonka kautta sidosryhmät voivat ilmoittaa vaatimusten noudattamatta

jättämisestä, jotta voidaan mahdollistaa nopeat korjaavat toimet; ***painottaa, että on tärkeää lisätä tietoisuutta mekanismista ja sen näkyvyyttä; katsoo myös, että kantelun saatuaan komissio voisi omaksua kannustavamman ja auttavamman lähestymistavan, jotta voidaan auttaa varmistamaan, että kantelu sisältää asianmukaiset tiedot sen asianmukaista arviointia varten;***

Tarkistus 31

Päätöslauselmaesitys
13 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
13. pitää valitettavana, että huolimatta komission vuotuisissa oikeusvaltiokertomuksissa olevista sekä OLAFin ja EPPOn esittämistä toistuvista huolta herättävistä havainnoista, jotka viittaavat talousarvioriskeihin useissa jäsenvaltioissa, ehdollisuusasetuksen nojalla on lähetetty vain kaksi virallista ilmoitusta ja toimenpiteistä on päätetty vain yhdessä tapauksessa;	13. pitää valitettavana, että huolimatta komission vuotuisissa oikeusvaltiokertomuksissa olevista ***samoin kuin kansalaisyhteiskunnan järjestöjen lausuntoihin sisältyvistä*** sekä OLAFin ja EPPOn esittämistä toistuvista huolta herättävistä havainnoista, jotka viittaavat talousarvioriskeihin useissa jäsenvaltioissa, ehdollisuusasetuksen nojalla on lähetetty vain kaksi virallista ilmoitusta ja toimenpiteistä on päätetty vain yhdessä tapauksessa; ***korostaa tarvetta institutionalisoidummalle ja jäsennellymmälle yhteistyölle asiaankuuluvien elinten välillä tällä alalla, jotta varmistetaan ehdollisuusasetuksen tuloksellinen käyttö; panee tässä yhteydessä erityisesti merkille, että vakavat havainnot – joista EPPO ilmoitti komissiolle Puolan osalta vuonna 2022 ja Slovakian osalta vuonna 2023 – eivät johtaneet mihinkään ehdollisuusasetuksen mukaisiin toimiin;***

Tarkistus 32

Päätöslauselmaesitys
14 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
14. painottaa, että ehdollisuusasetusta on sovellettava johdonmukaisesti kaikissa jäsenvaltioissa; kehottaa komissiota ja tarvittaessa neuvostoa toimimaan nopeasti ja täysin avoimesti, jos oikeusvaltioperiaatteen rikkomisilla on osoitettu olevan yhteys EU:n talousarvioon kohdistuviin riskeihin ja jos asianomainen jäsenvaltio ei puutu tilanteeseen tehokkaasti ja kestävästi; painottaa, että pitkät epäviralliset vuoropuhelut eivät saa korvata päättäväisiä toimia ja että on vältettävä poliittiset umpikujat ja ***kiristys***;	14. painottaa, että ehdollisuusasetusta on sovellettava johdonmukaisesti kaikissa jäsenvaltioissa; kehottaa komissiota ja tarvittaessa neuvostoa toimimaan nopeasti ja täysin avoimesti, jos oikeusvaltioperiaatteen rikkomisilla on osoitettu olevan yhteys EU:n talousarvioon kohdistuviin riskeihin ja jos asianomainen jäsenvaltio ei puutu tilanteeseen tehokkaasti ja kestävästi; painottaa, että pitkät epäviralliset vuoropuhelut eivät saa korvata päättäväisiä toimia ja että on vältettävä poliittiset umpikujat ja ***uhkapeli; toistaa, että oikeusvaltioperiaatetta ei voida missään tapauksessa koskaan pitää poliittisten kompromissien kohteena;***

Tarkistus 33

Päätöslauselmaesitys
15 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
15. tähdentää, että komission arviointien on oltava puolueettomia ja oikeudenmukaisia, niissä on otettava huomioon kaikki käytettävissä olevat tosiseikat ja niissä on kunnioitettava periaatteita, jotka koskevat objektiivisuutta, syrjimättömyyttä ja jäsenvaltioiden yhdenvertaisuutta perussopimuksia sovellettaessa; korostaa, että talousarviota suojaavien toimenpiteiden valinnassa ja laajuudessa on kunnioitettava ehdollisuusasetuksen 5 artiklassa säädettyä oikeasuhteisuusperiaatetta ottaen huomioon rikkomisen vakavuus, kesto ja toistuvuus, asianomaisen jäsenvaltion valmius yhteistyöhön ja konkreettinen taloudellinen riski sekä vaikutukset laillisiin varojen lopullisiin saajiin ja edunsaajiin, erityisesti pienempiin varojen saajiin ja edunsaajiin; kehottaa komissiota tilintarkastustuomioistuimen suosituksen mukaisesti kertomaan julkisesti kvantitatiivisesta	15. tähdentää, että komission arviointien on oltava puolueettomia ja oikeudenmukaisia, niissä on otettava huomioon kaikki käytettävissä olevat tosiseikat ja niissä on kunnioitettava periaatteita, jotka koskevat objektiivisuutta, syrjimättömyyttä ja jäsenvaltioiden yhdenvertaisuutta perussopimuksia sovellettaessa; korostaa, että talousarviota suojaavien toimenpiteiden valinnassa ja laajuudessa on kunnioitettava ehdollisuusasetuksen 5 artiklassa säädettyä oikeasuhteisuusperiaatetta ottaen huomioon rikkomisen vakavuus, kesto ja toistuvuus, asianomaisen jäsenvaltion valmius yhteistyöhön ja konkreettinen taloudellinen riski sekä vaikutukset laillisiin varojen lopullisiin saajiin ja edunsaajiin, erityisesti pienempiin varojen saajiin ja edunsaajiin; kehottaa komissiota tilintarkastustuomioistuimen suosituksen mukaisesti kertomaan julkisesti kvantitatiivisesta

riskipisteytysmenetelmästä, jota se jo soveltaa sisäisesti;	riskipisteytysmenetelmästä, jota se jo soveltaa sisäisesti; ***palauttaa mieliin tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksessaan 03/2024 esittämät huolestuttavat havainnot ja etenkin sen, että poliittisilla seikoilla on merkittävä rooli päätöksissä olla keskeyttämättä varojen maksamista tai vapauttaa varoja, mikä on näkynyt erityisesti siinä, ettei komissio aiemmin soveltanut ehdollisuusasetusta Puolan osalta eikä se ole soveltanut sitä Slovakian osalta silloinkaan, kun se havaitsi talousarvioon liittyviä oikeusvaltioperiaatteen rikkomisia kyseisten jäsenvaltioiden osalta muiden välineiden yhteydessä;***

Tarkistus 34

Päätöslauselmaesitys
16 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
16. ymmärtää, että jotkin ehdollisuusasetuksen näkökohdat vaikeuttavat mekanismin soveltamista, erityisesti vaatimus osoittaa riittävän suora yhteys oikeusvaltioperiaatteen rikkomisen ja EU:n talousarvioon kohdistuvan kielteisen vaikutuksen vakavan riskin välillä; korostaa kuitenkin, ettei tällaisia vaatimuksia saisi käyttää perusteena sille, ettei mekanismia sovelleta;	16. ymmärtää, että jotkin ehdollisuusasetuksen näkökohdat vaikeuttavat mekanismin soveltamista, erityisesti vaatimus osoittaa riittävän suora yhteys oikeusvaltioperiaatteen rikkomisen ja EU:n talousarvioon kohdistuvan kielteisen vaikutuksen vakavan riskin välillä; korostaa kuitenkin, ettei tällaisia vaatimuksia saisi käyttää perusteena sille, ettei mekanismia sovelleta; ***pitää tässä yhteydessä valitettavana, että komissio soveltaa asetuksen suppeinta tulkintaa, jolloin se sulkee sen soveltamisen ulkopuolelle vakavimmatkin EU:n varoihin vaikuttavat rikkomiset; toteaa jälleen, että asetuksessa säädetään selvästi, että oikeuslaitoksen riippumattomuuden vaarantaminen sekä se, että rajoitetaan oikeussuojakeinojen saatavuutta ja tehokkuutta, mukaan lukien rajoittavilla menettelytapasäännöillä ja puuttuvalla tuomioiden täytäntöönpanolla, ovat oikeusvaltion periaatteiden rikkomisia***[1 a]***;***

[1 a] ***EUVL C 465, 6.12.2022, s. 147.***

Tarkistus 35

Päätöslauselmaesitys
16 a kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	16 a. painottaa, että silloinkin, kun oikeusvaltioperiaatteeseen liittyvät puutteet ovat luonteeltaan yleisiä ja vaikuttavat jonkin jäsenvaltion oikeusjärjestelmään kokonaisuudessaan, kuten oikeuslaitoksen riippumattomuuteen, syytteeseenpanon tuloksellisuuteen, ylimpiin tarkastuselimiin tai tiedotusvälineiden moniarvoisuuteen liittyvät rikkomiset, nämä puutteet voivat vaikuttaa EU:n talousarvioon suoraan ja vakavasti poistamalla järjestelmätason suojatoimia petollista ja muuta lainvastaista toimintaa vastaan; korostaa, ettei EU:n talousarvioon kohdistuvan suoran vaikutuksen käsitettä saa tulkita siten, että se rajaisi ehdollisuusasetuksen soveltamisalan yksinomaan erityisesti talousarvion toteuttamiseen liittyviin kysymyksiin, kuten julkisia hankintoja koskevaan lainsäädäntöön, sillä tällainen lähestymistapa vain innostaisi vilpillisessä mielessä toimivia tahoja rapauttamaan oikeusvaltioperiaatteeseen liittyviä suojatoimia laajemminkin;

Tarkistus 36

Päätöslauselmaesitys
16 b kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	16 b. muistuttaa, että jäsenvaltioiden tehoton tai viivästynyt yhteistyö EPPOn tai OLAFin kanssa on peruste

	ehdollisuusasetuksen mukaisille toimille; korostaa lisäksi tarvetta kehittää konkreettisempia muotoja asiaankuuluvien EU:n elinten ja virastojen kanssa tehtävään yhteistyöhön, jotta varmistetaan EU:n taloudellisten etujen tuloksellinen suojaaminen; kehottaa lisäksi asettamaan EPPOon liittymisen yhdeksi ehdoksi ehdokasmaille, jotka haluavat liittyä EU:hun, jotta voidaan estää tilanteet, joissa jotkin jäsenvaltiot kieltäytyvät osallistumasta tähän mekanismiin;

Tarkistus 37

Päätöslauselmaesitys
16 c kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	16 c. korostaa, että osana pyrkimyksiään varmistaa taloudellisten etujensa mahdollisimman tehokas suojaaminen EU on käynnistänyt valmistelutyön petostentorjunta-arkkitehtuurinsa tarkistamiseksi, jotta voidaan parantaa tehokkuutta asiaankuuluvien toimijoiden kesken ja välttää päällekkäisyys jokaisessa petostentorjuntasyklin vaiheessa, mukaan lukien ennaltaehkäisy, havaitseminen, tutkinta, oikaiseminen ja kyseessä olevien määrien takaisinperintä; painottaa, että tämän työn olisi oltava tiiviisti yhteydessä ehdollisuusasetuksen täytäntöönpanoon, jotta varmistetaan johdonmukaisuus ja täydentävyys EU:n talousarvion turvaamisessa;

Tarkistus 38

Päätöslauselmaesitys
16 d kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*

	16 d. huomauttaa, että komission vuonna 2024 tekemän arvion mukaan ehdollisuusasetuksen mukainen menettely on suhteellisen nopea mutta komissiolle asetetut määräajat antavat vain vähän joustovaraa ja ne ovat tietyissä vaiheissa erityisen haastavia; korostaa, että kuten komission kertomuksessa painotetaan, menettelyn tehokkuutta voitaisiin parantaa varmistamalla, että kun jäsenvaltio toimittaa huomautuksensa komissiolle, se esittää myös niiden valtiollisten elinten mahdolliset näkemykset, joita toimenpiteet saattavat koskea, mikä mahdollistaisi entistä yksityiskohtaisemman arvioinnin kyseessä olevista ongelmista ja tehokkaimmista toimenpiteistä; korostaa, että jos se katsotaan aiheelliseksi, olisi ainakin saatava selvyys siitä, miten tämä vaatimus on tarkoitus ymmärtää ja miten sitä on tarkoitus soveltaa;

Tarkistus 39

Päätöslauselmaesitys
17 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
17. panee merkille, että neuvosto on päättänyt keskeyttää 55 prosenttia koheesiopolitiikan kolmen toimenpideohjelman talousarviositoumuksista Unkarin osalta; viittaa oikeudelliseen analyysiin[17], joka osoittaa, että oikeusvaltioperiaatteen rikkomiset Unkarissa ovat olleet niin järjestelmällisiä ja jatkuvia, että niiden seurauksena olisi pitänyt keskeyttää huomattavasti suurempi määrä EU:n rahoitusta EU:n talousarvion suojaamiseksi oikeasuhteisuusperiaatteen mukaisesti; panee merkille, että sekä komission joulukuussa 2023 että joulukuussa 2024 tekemissä uudelleenarvioinneissa Unkarin tilanteesta todettiin, että toimenpiteiden hyväksymiseen johtanutta tilannetta ei ole korjattu; kehottaa komissiota arvioimaan	17. panee merkille, että neuvosto on päättänyt keskeyttää 55 prosenttia koheesiopolitiikan kolmen toimenpideohjelman talousarviositoumuksista Unkarin osalta ***ja kieltää tekemästä uusia oikeudellisia sitoumuksia unkarilaisten yleishyödyllisten säätiöiden ja niiden hallinnoimien yhteisöjen kanssa***; viittaa oikeudelliseen analyysiin[17], joka osoittaa, että oikeusvaltioperiaatteen rikkomiset Unkarissa ovat olleet niin järjestelmällisiä ja jatkuvia, että niiden seurauksena olisi pitänyt keskeyttää huomattavasti suurempi määrä EU:n rahoitusta EU:n talousarvion suojaamiseksi oikeasuhteisuusperiaatteen mukaisesti; panee merkille, että sekä komission joulukuussa 2023 että joulukuussa 2024 tekemissä

oikeusvaltioperiaatteen taantumista ja puuttumaan siihen joko ehdottamalla lisätoimenpiteitä tai päivittämällä nykyisiä toimenpiteitä;

uudelleenarvioinneissa Unkarin tilanteesta todettiin, että toimenpiteiden hyväksymiseen johtanutta tilannetta ei ole korjattu; kehottaa komissiota arvioimaan oikeusvaltioperiaatteen taantumista ja puuttumaan siihen joko ehdottamalla lisätoimenpiteitä tai päivittämällä nykyisiä toimenpiteitä ***niin, että ne ovat linjassa edellä mainitun oikeudellisen analyysin kanssa***;

[17] Verts/ALE-ryhmän jäsenen Daniel Freundin pyytämä tutkimus – Lane Scheppele, K., Kelemen, R. D., Morijn, J., ”Freezing all EU funds to Hungary: A legal analysis of why a 100 % suspension is “proportionate” and “appropriate” under Regulation 2020/2092 on a general regime of conditionality for the protection of the Union budget”, toukokuu 2022.

[17] Verts/ALE-ryhmän jäsenen Daniel Freundin pyytämä tutkimus – Lane Scheppele, K., Kelemen, R. D., Morijn, J., ”Freezing all EU funds to Hungary: A legal analysis of why a 100 % suspension is “proportionate” and “appropriate” under Regulation 2020/2092 on a general regime of conditionality for the protection of the Union budget”, toukokuu 2022.

Tarkistus 40

Päätöslauselmaesitys
20 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
20. muistuttaa, että ehdollisuusasetuksessa todetaan nimenomaisesti, että sillä täydennetään muita talousarvion suojaamisvälineitä ja että sitä sovelletaan tapauksissa, ”joissa unionin talousarvion tehokkaampi suojaaminen ei ole mahdollista unionin lainsäädännössä säädettyjen muiden menettelyjen avulla”; pitää valitettavana, että tämän sanamuodon perusteella komissio on tulkinnut, että välinettä olisi käytettävä vain viimeisenä keinona; panee huolestuneena merkille, että ***komission sisällä*** oikeusvaltioperiaatteen seurannasta vastaa useampi yksikkö, mikä johtaa toisinaan epäjohdonmukaisuuksiin ja viivästyksiin toimissa;	20. muistuttaa, että ehdollisuusasetuksessa todetaan nimenomaisesti, että sillä täydennetään muita talousarvion suojaamisvälineitä ja että sitä sovelletaan tapauksissa, ”joissa unionin talousarvion tehokkaampi suojaaminen ei ole mahdollista unionin lainsäädännössä säädettyjen muiden menettelyjen avulla”; pitää valitettavana, että tämän sanamuodon perusteella komissio on tulkinnut, että välinettä olisi käytettävä vain viimeisenä keinona; panee huolestuneena merkille, että ***komissiossa*** oikeusvaltioperiaatteen seurannasta vastaa useampi yksikkö, mikä johtaa toisinaan epäjohdonmukaisuuksiin ja viivästyksiin toimissa ***tai siihen, ettei toimia toteuteta lainkaan***;

Tarkistus 41

Päätöslauselmaesitys
21 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
21. katsoo olevan epäselvää, miten ehdollisuusasetus käytännössä toimii vuorovaikutuksessa muiden oikeusvaltiovälineistön välineiden kanssa, erityisesti yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen mukaisen perusoikeuskirjaa koskevan horisontaalisen mahdollistavan edellytyksen ja elpymis- ja palautumistukivälineen mukaisten oikeusvaltioperiaatteeseen liittyvien keskeisten välitavoitteiden kanssa; pitää valitettavana, että komissio arvioi joulukuussa 2023, että Unkari oli täyttänyt oikeuslaitoksen riippumattomuutta koskevan horisontaalisen mahdollistavan edellytyksen, mutta samalla piti voimassa ehdollisuusasetuksen nojalla määrätyt toimenpiteet; korostaa, että tämä johdonmukaisuuden puute haittaa välineiden soveltamisen demokraattista valvontaa;	21. katsoo olevan epäselvää, miten ehdollisuusasetus käytännössä toimii vuorovaikutuksessa muiden oikeusvaltiovälineistön välineiden kanssa, erityisesti yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen mukaisen perusoikeuskirjaa koskevan horisontaalisen mahdollistavan edellytyksen ja elpymis- ja palautumistukivälineen mukaisten oikeusvaltioperiaatteeseen liittyvien keskeisten välitavoitteiden kanssa; pitää valitettavana, että komissio arvioi joulukuussa 2023, että Unkari oli täyttänyt oikeuslaitoksen riippumattomuutta koskevan horisontaalisen mahdollistavan edellytyksen, mutta samalla piti voimassa ehdollisuusasetuksen nojalla määrätyt toimenpiteet; ***huomauttaa lisäksi, että esimerkiksi Puolassa tiettyjä varoja ei vapautettu, koska jotakin horisontaalista mahdollistavaa edellytystä ei ollut täytetty tai koska nk. supervälitavoitteita ei ollut saavutettu, vaikka ehdollisuusasetuksen soveltamatta jättämisen syitä ei ollut dokumentoitu;*** korostaa, että tämä johdonmukaisuuden puute haittaa välineiden soveltamisen demokraattista valvontaa; ***toistaa kantansa siitä, että komission päätös on laiton, kuten väitetään parlamentin komissiota vastaan asiassa C-225/24 vireillä olevassa kanteessa, jonka kanneperusteina ovat erityisesti yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen useiden aineellisten säännösten rikkominen ja komission päätöstään koskevan perusteluvelvollisuuden laiminlyönti sekä sen harkintavallan väärinkäyttö poliittisen kompromissin muodossa, jotta Unkari pidättyisi veto-oikeutensa käyttämisestä tiettyjen yksimielisyyttä Eurooppa-neuvostossa edellyttävien kiireellisten päätösten osalta;***

Tarkistus 42

Päätöslauselmaesitys
23 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
23. ***varoittaa***, ***että jäädytettyjen määrärahojen uudelleenkohdentaminen*** tai ***siirtäminen muihin ohjelmiin tai tavoitteisiin viestittäisi sääntöjä noudattamattomille hallituksille, että menetetyt varat voidaan korvata muualla***; kehottaa siksi komissiota hylkäämään kaikki pyynnöt, jotka koskevat määrärahojen siirtämistä muihin ohjelmiin tai saman ohjelman muihin toimintalinjoihin ja jotka johtaisivat ehdollisuusasetuksen mukaisten keskeytysten kiertämiseen; pyytää komissiota toimittamaan parlamentille tällaisten siirtopyyntöjen koko tekstin, jotta parlamentti voi harjoittaa demokraattista valvontaa ennen komission päätöstä eikä vasta sen jälkeen;	23. ***korostaa***, ***ettei mitään siirtoja, ohjelmamuutoksia*** tai ***uudelleenjärjestelyjä – sitoumukset ja maksut mukaan lukien – saisi käyttää korvaamaan ehdollisuusasetuksen tai yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen mukaisia toimenpiteitä***; kehottaa siksi komissiota hylkäämään kaikki pyynnöt, jotka koskevat määrärahojen siirtämistä muihin ohjelmiin tai saman ohjelman muihin toimintalinjoihin ja jotka johtaisivat ehdollisuusasetuksen ***ja yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen*** mukaisten keskeytysten kiertämiseen; pyytää komissiota toimittamaan parlamentille tällaisten siirtopyyntöjen koko tekstin, jotta parlamentti voi harjoittaa demokraattista valvontaa ennen komission päätöstä eikä vasta sen jälkeen; ***muistuttaa, että komissio sitoutui tarkistetun koheesiopolitiikkaa koskevan paketin hyväksymisen yhteydessä varmistamaan, että uusia joustomekanismeja ei voida käyttää ehdollisuusasetuksen tai yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen nojalla hyväksyttyjen toimenpiteiden kiertämiseen; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita noudattamaan tätä sitoumusta kaikilta osin käytännössä, jotta voidaan säilyttää oikeusvaltioperiaatetta koskevan ehdollisuuskehyksen pelotevaikutus ja eheys; korostaa, että tällaiset siirrot olisi katsottava lain nojalla sopimattomiksi; kehottaa komissiota varmistamaan, että tähän liittyvät oikeudelliset suojatoimet ovat käytössä, myös vuosien 2028–2034 monivuotisen rahoituskehyksen yhteydessä;***

Tarkistus 43

Päätöslauselmaesitys
23 a kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	23 a. on tyytyväinen komission ehdotukseen, jolla vahvistetaan yhteyttä oikeusvaltiokertomuksen suositusten ja vuosien 2028–2034 monivuotisen rahoituskehyksen mukaisen rahoitustuen välillä sekä yleistetään oikeusvaltioperiaatteen osalta covid-19-pandemian jälkeisessä elpymis- ja palautumistukivälineessä kehitetty ”uudistuksia varojen vastineeksi” -toimintamalli kansallisissa ja alueellisissa kumppanuussuunnitelmissa; korostaa, että oikeusvaltioperiaatetta koskevien ehtojen ja vertailuarvojen arvioinnin on vuosien 2028–2034 monivuotisessa rahoituskehyksessä perustuttava puolueettomaan asiakohtaiseen asiantuntemukseen poliittisten kauppojen sijaan ja että tämä tavoite on varmistettava ja turvattava menettelyssä, jossa suoritetaan tällainen arviointi ja tehdään asianmukaiset johtopäätökset sen lopputuloksesta; huomauttaa tässä yhteydessä, että pikemminkin komission perussopimusten valvojana kuin neuvoston olisi tehtävä jäsenvaltioille osoitetut päätökset, jotka koskevat oikeusvaltion periaatteiden ja perusoikeuksien noudattamista, sillä neuvosto saattaa olla vastahakoinen ryhtymään toimiin, joilla olisi kielteinen vaikutus jäsenvaltioihin; huomauttaa, että delegoituja säädöksiä koskeva menettely mahdollistaa komission ripeän toiminnan samalla, kun varmistetaan parlamentin ja neuvoston harjoittama poliittinen valvonta;

Tarkistus 44

Päätöslauselmaesitys
25 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
25. toteaa jälleen suhtautuvansa erittäin vakavasti tehtäväänsä ehdollisuusasetuksen täytäntöönpanon valvojana; toteaa, että komissio on noudattanut oikeudellista velvoitettaan antaa parlamentille viipymättä tiedoksi kaikki ehdotetut, hyväksytyt tai kumotut toimenpiteet; pitää valitettavana, että komissio toimitti pelkät vähimmäistiedot, joista puuttui keskeisiä yksityiskohtia, ja että se ei edes parlamentin pyynnöstä jakanut kaikkia asiakirjoja; korostaa, että tietojen oikea-aikainen, kattava ja ennakoiva toimittaminen on olennaisen tärkeää, jotta parlamentti voi hoitaa talousarvio- ja valvontavelvollisuutensa tehokkaasti;	25. toteaa jälleen suhtautuvansa erittäin vakavasti tehtäväänsä ehdollisuusasetuksen täytäntöönpanon valvojana ***ja palauttaa mieliin, että komission on asetuksen 8 artiklan nojalla annettava parlamentille viipymättä tiedoksi kaikki asetuksen 5, 6 ja 7 artiklan nojalla ehdotetut, hyväksytyt tai kumotut toimenpiteet***; toteaa, että komissio on noudattanut oikeudellista velvoitettaan antaa parlamentille viipymättä tiedoksi kaikki ehdotetut, hyväksytyt tai kumotut toimenpiteet; pitää valitettavana, että komissio toimitti pelkät vähimmäistiedot, joista puuttui keskeisiä yksityiskohtia, ja että se ei edes parlamentin pyynnöstä jakanut kaikkia asiakirjoja; korostaa, että tietojen oikea-aikainen, kattava ja ennakoiva toimittaminen on olennaisen tärkeää, jotta parlamentti voi hoitaa talousarvio- ja valvontavelvollisuutensa tehokkaasti;

Tarkistus 45

Päätöslauselmaesitys
27 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
27. kehottaa komissiota hyväksymään suojatun viestintäkanavan, jolla varmistetaan, että tällaiset tiedot ovat parlamentin asiasta vastaavien elinten saatavilla, ja turvataan samalla niiden luottamuksellisuus;	***Poistetaan.***

Tarkistus 46

Päätöslauselmaesitys
28 a kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	28 a. katsoo yleisemmin, että EU:n tason toimielinten välistä vuoropuhelua ja

	yhteistyötä oikeusvaltion alalla olisi vahvistettava; pitää valitettavana, että komissio ja neuvosto ovat toistaiseksi torjuneet parlamentin tarjouksen tehdä toimielinten välinen sopimus demokratiasta, oikeusvaltioperiaatteesta ja perusoikeuksista; vahvistaa halukkuutensa jatkaa keskusteluja tällaisesta sopimuksesta;

Tarkistus 47

Päätöslauselmaesitys
28 b kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	28 b. palauttaa mieliin, että ehdollisuusasetuksen 9 artiklan mukaisesti komissio antaa viimeistään 12. tammikuuta 2024 parlamentille ja neuvostolle kertomuksen asetuksen soveltamisesta ja erityisesti hyväksyttyjen toimenpiteiden tehokkuudesta; huomauttaa, että komissio on hoitanut asianmukaisesti tämän raportointitehtävän; kehottaa komissiota esittämään tällaisen kertomuksen kerran vuodessa, kun otetaan huomioon, että asetusta on tarkoitus soveltaa ilman aikarajoitusta;

Tarkistus 48

Päätöslauselmaesitys
29 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
29. palauttaa mieliin ehdollisuusasetuksen ja vuoden 2022 suuntaviivojen erityissäännökset, jotka velvoittavat EU:n suojaamaan varojen lopullisten saajien ja edunsaajien oikeutettuja etuja niiden kotimaan hallituksille määrättyjen seuraamusten taloudellisilta seurauksilta; muistuttaa erityisesti, että asetuksen nojalla	29. palauttaa mieliin ehdollisuusasetuksen ja vuoden 2022 suuntaviivojen erityissäännökset, jotka velvoittavat EU:n suojaamaan varojen lopullisten saajien ja edunsaajien oikeutettuja etuja niiden kotimaan hallituksille määrättyjen seuraamusten taloudellisilta seurauksilta; ***ilmaisee huolensa siitä, että EU:n rahoituksen***

hyväksyttyjen toimenpiteiden kohteena olevilla jäsenvaltioilla on velvollisuus noudattaa edelleen kaikkia sitoumuksia varojen lopullisia saajia ja edunsaajia kohtaan;	***keskeyttämistä saatetaan käyttää väärin poliittisena aseena kansalaisyhteiskuntaa ja paikallisviranomaisia vastaan;*** muistuttaa erityisesti, että asetuksen nojalla hyväksyttyjen toimenpiteiden kohteena olevilla jäsenvaltioilla on velvollisuus noudattaa edelleen kaikkia sitoumuksia varojen lopullisia saajia ja edunsaajia kohtaan;

Tarkistus 49

Päätöslauselmaesitys
30 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
30. pitää valitettavana, että vahvistetut suojatoimet ovat käytännössä suurelta osin teoreettisia, koska varojen suoraa maksamista tai uudelleenohjaamista koskevat menettelyt ovat raskaita ja yhteydenpito varojen lopullisten saajien ja tuensaajien kanssa on satunnaista; tiedostaa, että EU:n tasolla tarvitaan lisätoimia, jotta voidaan parantaa varojen lopullisten saajien ja edunsaajien oikeutettujen etujen suojaamista ja varmistaa, että ne saavat EU:n rahoitusta;	30. pitää valitettavana, että vahvistetut suojatoimet ovat käytännössä suurelta osin teoreettisia, koska varojen suoraa maksamista tai uudelleenohjaamista koskevat menettelyt ovat raskaita ja yhteydenpito varojen lopullisten saajien ja tuensaajien kanssa on satunnaista; ***on ilahtunut komission vuosien 2028–2034 monivuotista rahoituskehystä koskevassa ehdotuksessaan ilmoittamasta aikomuksesta lujittaa varojen lopullisten saajien ja edunsaajien suojelua; painottaa kuitenkin, että tämä sitoumus on muunnettava tuloksellisiksi suojatoimiksi käytännössä, ja korostaa, että nykyisessä kehyksessä havaitut puutteet huomioon ottaen on tarpeen määrittää selkeitä ja konkreettisia mekanismeja, joilla varmistetaan, että edunsaajia suojellaan aidosti; ilmaisee huolensa siitä, että vuosien 2028–2034 monivuotisen rahoituskehyksen ehdotettu rakenne saattaa tehdä lopullisten saajien ja edunsaajien suojelemisesta entistäkin vaikeampaa, koska se antaisi jäsenvaltioiden hallituksille enemmän määräysvaltaa EU:n varojen hallinnoinnin suhteen;*** tiedostaa, että EU:n tasolla tarvitaan lisätoimia, jotta voidaan parantaa varojen lopullisten saajien ja edunsaajien oikeutettujen etujen suojaamista ja varmistaa, että ne saavat

	EU:n rahoitusta; ***panee merkille kumppanuusrahastoa koskevan asetusluonnoksen 15 artiklan 4 kohdan ja painottaa, että olisi otettava käyttöön velvoite asettaa saataville ehdollisuusjärjestelmässä vapautettuja sitoumuksia vastaavat määrärahat niin, että niitä voidaan käyttää muissa suoran tai välillisen hallinnoinnin kautta toteutettavissa EU:n välineissä tai ohjelmissa, erityisesti niissä, joilla osaltaan tuetaan Euroopan demokratiaa, kansalaisyhteiskuntaa, EU:n arvoja tai korruption torjuntaa, ja ainakin osittain siinä jäsenvaltiossa, jossa oikeusvaltioperiaatteen rikkomiset ovat tapahtuneet;***

Tarkistus 50

Päätöslauselmaesitys
31 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
31. panee huolestuneena merkille, että joissakin jäsenvaltioissa kleptokraattiset oligarkkiset rakenteet ottavat järjestelmällisesti haltuunsa strategisesti tärkeitä aloja, kuten pankki-, vähittäiskauppa-, elintarvike-, apteekki-, rakennus- ja teknologia-alat, mikä voi aiheuttaa riskejä EU:n talousarvion suojaamiselle esimerkiksi silloin, kun tällaiset rakenteet hakevat EU:n varoja; korostaa, että on tärkeää taata kaikille hakijoille yhtäläiset mahdollisuudet sekä saada EU:n rahoitusta että hyödyntää puolueettomia ja tehokkaita valitusmekanismeja;	31. panee huolestuneena merkille, että joissakin jäsenvaltioissa kleptokraattiset oligarkkiset rakenteet ottavat järjestelmällisesti haltuunsa strategisesti tärkeitä aloja, kuten pankki-, vähittäiskauppa-, elintarvike-, apteekki-, rakennus- ja teknologia-alat, mikä voi aiheuttaa riskejä EU:n talousarvion suojaamiselle esimerkiksi silloin, kun tällaiset rakenteet hakevat EU:n varoja; korostaa, että on tärkeää taata kaikille hakijoille yhtäläiset mahdollisuudet sekä saada EU:n rahoitusta että hyödyntää puolueettomia ja tehokkaita valitusmekanismeja; ***kehottaa komissiota tekemään järjestelmällisiä EU:n varojen jakamisen tarkastuksia, jotta estetään eturistiriidat, poliittinen välineellistäminen tai läpinäkymättömyys varojen kohdentamisessa kansallisella tasolla;***

Tarkistus 51

Päätöslauselmaesitys
32 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
32. katsoo ***näiden rajallisten kokemusten perusteella, että ehdollisuusjärjestelmä on ollut tehokas väline*** EU:n taloudellisten etujen suojaamiseksi oikeusvaltioperiaatteen rikkomisesta aiheutuvilta riskeiltä; vaatii ***siksi***, että järjestelmää sovelletaan myös jatkossa EU:n koko talousarvioon, myös tulosperusteisiin välineisiin, jotta mikään EU:n menoerä ei jää tehokkaan oikeusvaltioperiaatteen valvonnan ulkopuolelle; kehottaa komissiota varmistamaan, että ehdollisuusasetusta sovelletaan johdonmukaisesti EU:n talousarvioon rahoitusmallista riippumatta;	32. katsoo***, että saattaa olla ennenaikaista esittää lopullisia lausuntoja tämän välineen vaikuttavuudesta*** EU:n taloudellisten etujen suojaamiseksi oikeusvaltioperiaatteen rikkomisesta aiheutuvilta riskeiltä***, ja painottaa, että siinä on muiden välineiden tapaan parantamisen varaa***; vaatii ***kuitenkin***, että järjestelmää sovelletaan myös jatkossa EU:n koko talousarvioon, myös tulosperusteisiin välineisiin, jotta mikään EU:n menoerä ei jää tehokkaan oikeusvaltioperiaatteen valvonnan ulkopuolelle; kehottaa komissiota varmistamaan, että ehdollisuusasetusta sovelletaan johdonmukaisesti EU:n talousarvioon rahoitusmallista riippumatta;

Tarkistus 52

Päätöslauselmaesitys
34 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
34. kehottaa komissiota tarkistamaan kiireellisesti vuoden 2022 suuntaviivoja, jotta voidaan puuttua suoremmin riskiin, että varoja siirretään muihin tarkoituksiin tai kohdennetaan uudelleen, julkaista oikeasuhteisuuden laskentaan käytettävä vaiheittainen menetelmä, määritellä ”riittävän suora yhteys” oikeusvaltioperiaatteen rikkomisen ja talousarvioon liittyvän riskin välillä, edellyttää hyväksyttyjen toimenpiteiden selkeämpää kytkemistä rikkomisiin, myös kyseisiä rikkomisia koskevien tarkempien standardien avulla, sekä tarjota selkeitä ratkaisuja ja käytännön toimia tilanteisiin, joissa korjaavia toimenpiteitä kumotaan;	34. kehottaa komissiota tarkistamaan kiireellisesti vuoden 2022 suuntaviivoja, jotta voidaan puuttua suoremmin riskiin, että varoja siirretään muihin tarkoituksiin tai kohdennetaan uudelleen, julkaista oikeasuhteisuuden ***ja myös korjaavien toimenpiteiden vaikuttavuuden arviointiin tai*** laskentaan käytettävä vaiheittainen menetelmä, määritellä ”riittävän suora yhteys” oikeusvaltioperiaatteen rikkomisen ja talousarvioon liittyvän riskin välillä ***ja antaa myös käytännön esimerkkejä***, edellyttää hyväksyttyjen toimenpiteiden selkeämpää kytkemistä rikkomisiin, myös kyseisiä rikkomisia koskevien tarkempien standardien avulla ***ja selventämällä, mitä ennakoiva seuranta edellyttää***, sekä tarjota

selkeitä ratkaisuja ja käytännön toimia tilanteisiin, joissa korjaavia toimenpiteitä kumotaan;

Tarkistus 53

Päätöslauselmaesitys
35 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
35. kehottaa tässä yhteydessä komissiota tarkastelemaan uudelleen tulkintaansa, jonka mukaan ehdollisuusasetusta sovelletaan viimeisenä keinona, ja käyttämään sitä ennakoivammin, mukaan lukien 6 artiklan 4 kohdan soveltaminen, suhteellisuusperiaatetta noudattaen;	35. kehottaa tässä yhteydessä komissiota ***avaamaan arviotaan talousarvioon liittyvien eri ehdollisuusvälineiden lisäarvosta ja rajoituksista,*** tarkastelemaan uudelleen tulkintaansa, jonka mukaan ehdollisuusasetusta sovelletaan viimeisenä keinona, ja käyttämään sitä ennakoivammin, mukaan lukien 6 artiklan 4 kohdan soveltaminen, suhteellisuusperiaatetta noudattaen;

Tarkistus 54

Päätöslauselmaesitys
36 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
36. pyytää komissiota ottamaan oikeasuhteisuuden arvioinnissaan järjestelmällisesti huomioon vaikutukset lopullisiin edunsaajiin, erityisesti pienempiin edunsaajiin, kuten yliopistoihin, pieniin ja keskisuuriin yrityksiin ja kansalaisjärjestöihin, ja ottamaan tämän analyysin huomioon parlamentille ehdollisuusasetuksen 8 artiklan mukaisesti toimitettavassa asiakirja-aineistossa;	36. pyytää komissiota ottamaan oikeasuhteisuuden arvioinnissaan järjestelmällisesti huomioon vaikutukset lopullisiin edunsaajiin, erityisesti pienempiin edunsaajiin, kuten yliopistoihin, pieniin ja keskisuuriin yrityksiin ja kansalaisjärjestöihin, ja ottamaan tämän analyysin huomioon parlamentille ehdollisuusasetuksen 8 artiklan mukaisesti toimitettavassa asiakirja-aineistossa ***sekä varmistamaan samalla, että vaaditut muutokset pannaan käytännössä tehokkaasti täytäntöön kaikkien näiden toimijoiden osalta eikä vain teoriassa***;

Tarkistus 55

Päätöslauselmaesitys
37 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
37. kehottaa komissiota tarkastelemaan uudelleen, miten se voi tehokkaasti täyttää velvollisuutensa turvata varojen lopullisten saajien ja edunsaajien oikeutetut taloudelliset edut, erityisesti niiden, jotka kärsivät oikeusvaltioperiaatteen puutteiden seurauksista, muun muassa valvomalla jäsenvaltioiden maksuvelvoitteita koskevien ehdollisuusasetuksen asiaankuuluvien säännösten noudattamista; painottaa, että toimenpiteet, joilla varmistetaan, että lailliset varojen lopulliset saajat ja edunsaajat voivat edelleen saada EU:n rahoitusta, eivät saisi heikentää ehdollisuusasetuksen soveltamista; odottaa, että parlamentti otetaan tähän prosessiin mukaan täysipainoisesti;	37. kehottaa komissiota tarkastelemaan uudelleen, miten se voi tehokkaasti täyttää velvollisuutensa turvata varojen lopullisten saajien ja edunsaajien oikeutetut taloudelliset edut, erityisesti niiden, jotka kärsivät oikeusvaltioperiaatteen puutteiden seurauksista, muun muassa valvomalla jäsenvaltioiden maksuvelvoitteita koskevien ehdollisuusasetuksen asiaankuuluvien säännösten noudattamista; ***kehottaa komissiota etsimään keinoja, joilla asianomaiset varat voidaan tuoda suoran hallinnoinnin piiriin tai asettaa saataville muissa suoran tai välillisen hallinnoinnin kautta toteutettavissa EU:n välineissä tai ohjelmissa, ja varmistamaan joka tapauksessa, että paikallishallinnot, kansalaisyhteiskunnan järjestöt sekä pienet ja keskisuuret yritykset eivät kärsi kansallisen hallituksen toimista johtuvan rahoituksen keskeyttämisen seurauksista, ja, mikäli se toteaa, ettei tämä vaihtoehto ole toteuttamiskelpoinen, selittämään selkeästi tällaisen johtopäätöksen syyt;*** painottaa, että toimenpiteet, joilla varmistetaan, että lailliset varojen lopulliset saajat ja edunsaajat voivat edelleen saada EU:n rahoitusta, eivät saisi heikentää ehdollisuusasetuksen soveltamista; odottaa, että parlamentti otetaan tähän prosessiin mukaan täysipainoisesti;

Tarkistus 56

Päätöslauselmaesitys
38 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
38. kehottaa komissiota tekemään järjestelmällisiä ristiviittauksia rikkomusmenettelyjen***,*** varainhoitoasetuksen 6 artiklan ***nojalla hyväksyttyjen toimenpiteiden*** ja ***vireillä***	38. kehottaa komissiota tekemään järjestelmällisiä ristiviittauksia rikkomusmenettelyjen ***ja*** varainhoitoasetuksen 6 artiklan ***sekä ehdollisuusasetuksen, yhteisiä säännöksiä***

olevien ehdollisuusarviointien välillä, jotta jäsenvaltiot eivät voi hyödyntää menettelyjen erillisyyttä ja EU:n taloudelliset edut suojataan käytetystä oikeudellisesta välineestä riippumatta;	***koskevan asetuksen, elpymis- ja palautumistukivälineestä annetun asetuksen*** ja ***vuosien 2028–2034 monivuotisen rahoituskehyksen tulevan ehdollisuusjärjestelmän samoin kuin minkä tahansa muun asiaankuuluvan välineen nojalla hyväksyttyjen toimenpiteiden*** välillä, jotta jäsenvaltiot eivät voi hyödyntää menettelyjen erillisyyttä ja EU:n taloudelliset edut suojataan käytetystä oikeudellisesta välineestä riippumatta;

Tarkistus 57

Päätöslauselmaesitys
39 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
39. katsoo, että korjaavien toimien ohella olisi toteutettava suojatoimia, joilla estetään tarvittaessa vastaavien tilanteiden esiintyminen tulevaisuudessa;	39. katsoo, että korjaavien toimien ohella olisi toteutettava suojatoimia, joilla estetään tarvittaessa vastaavien tilanteiden esiintyminen ***tai entistä pahempi lipsuminen oikeusvaltioperiaatteesta*** tulevaisuudessa;

Tarkistus 58

Päätöslauselmaesitys
40 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
40. odottaa komission toteuttavan konkreettisia toimia, joilla vahvistetaan sen vuotuisten oikeusvaltiokertomusten suositusten ja EU:n talousarviosta myönnettävän taloudellisen tuen välisiä yhteyksiä, kuten talousarviosta ja oikeusvaltioperiaatteesta vastaaville komission jäsenille vuonna 2024 osoitetuissa toimeksiantokirjeissä esitettiin; kehottaa komissiota muuntamaan vuotuisten oikeusvaltiokertomustensa maakohtaiset suositukset konkreettisiksi välitavoitteiksi, joita jäsenvaltioiden on järjestelmällisesti noudatettava ja joita	40. odottaa komission toteuttavan konkreettisia toimia, joilla vahvistetaan sen vuotuisten oikeusvaltiokertomusten suositusten ja EU:n talousarviosta myönnettävän taloudellisen tuen välisiä yhteyksiä, kuten talousarviosta ja oikeusvaltioperiaatteesta vastaaville komission jäsenille vuonna 2024 osoitetuissa toimeksiantokirjeissä esitettiin; kehottaa komissiota muuntamaan vuotuisten oikeusvaltiokertomustensa maakohtaiset suositukset konkreettisiksi välitavoitteiksi, joita jäsenvaltioiden on järjestelmällisesti noudatettava ja joita

voidaan tarvittaessa käyttää näyttönä perusteltaessa päätöstä ehdollisuusasetuksen soveltamisesta;	voidaan tarvittaessa käyttää näyttönä perusteltaessa päätöstä ehdollisuusasetuksen ***ja muiden välineiden*** soveltamisesta; ***korostaa, että tällaisiin välitavoitteisiin olisi liitettävä selkeät määräajat, ja kehottaa laatimaan vastaavia indikaattoreita;***

Tarkistus 59

Päätöslauselmaesitys
41 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
41. korostaa, että vuotuinen oikeusvaltiokertomus rakentuu tällä hetkellä neljän pilarin ympärille, jotka ovat oikeuslaitokset, korruptiontorjunnan kehys, tiedotusvälineiden moniarvoisuus sekä hallitusjärjestelmän osien keskinäiseen valvontaan liittyvät muut institutionaaliset kysymykset; ***toteaa***, että vuoden 2025 oikeusvaltiokertomukseen on sisällytetty sisämarkkinaulottuvuus, jotta voidaan puuttua yrityksiin ja työntekijöihin vaikuttaviin oikeusvaltioon liittyviin ongelmiin; painottaa, että toimiva oikeuslaitos, vahva korruptiontorjunnan kehys, tiedotusvälineiden moniarvoisuus***,*** hallitusjärjestelmän osien riittävä keskinäinen valvonta ***ja toimivat sisämarkkinat liittyvät erottamattomasti oikeusvaltioperiaatteeseen***;	41. korostaa, että vuotuinen oikeusvaltiokertomus rakentuu tällä hetkellä neljän pilarin ympärille, jotka ovat oikeuslaitokset, korruptiontorjunnan kehys, tiedotusvälineiden moniarvoisuus sekä hallitusjärjestelmän osien keskinäiseen valvontaan liittyvät muut institutionaaliset kysymykset; ***pitää myönteisenä***, että vuoden 2025 oikeusvaltiokertomukseen on sisällytetty sisämarkkinaulottuvuus, jotta voidaan puuttua yrityksiin ja työntekijöihin vaikuttaviin oikeusvaltioon liittyviin ongelmiin; painottaa, että toimiva oikeuslaitos, vahva korruptiontorjunnan kehys, tiedotusvälineiden moniarvoisuus ***ja*** hallitusjärjestelmän osien riittävä keskinäinen valvonta ***ovat kaikki toimivien sisämarkkinoiden edellytyksiä; painottaa, että näitä pilareita täydennetään alapilareilla, joita olisi tarvittaessa kehitettävä edelleen***;

Tarkistus 60

Päätöslauselmaesitys
41 a kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	41 a. korostaa, että vuotuinen oikeusvaltiokertomus ja erityisesti sen suositukset olisi suunniteltava siten, että ne ovat täysin operatiivisia ja suoraan

	käytettävissä sen määrittämiseen, onko ehdollisuusasetuksen aktivointi perusteltua; kehottaa lisäksi komissiota selventämään kynnystä, jonka ylittyessä kertomuksessa määritetyt puutteet ja vastaavat suositukset katsotaan riittävän vakaviksi, jolloin ne oikeuttavat turvautumisen ehdollisuusasetuksen kaltaiseen rahoitusvälineeseen;

Tarkistus 61

Päätöslauselmaesitys
42 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
42. katsoo, että vuotuisen oikeusvaltiokertomuksen pilareiden puitteissa havaittujen oikeusvaltioperiaatteen järjestelmällisten rikkomisten, joilla on riittävän suora yhteys EU:n talousarvion suojaamiseen, olisi johdettava päätökseen ehdollisuusmekanismin soveltamisesta erityisesti tapauksissa, joissa on kyse rikkomuksista, manipuloinnista tai suosimisesta EU:n rahoitukseen liittyvissä tarjouspyynnöissä ja hakemuksissa sekä hallinnollisesta häirinnästä, joka rikkoo paikallis- ja alueviranomaisten, yritysten tai muiden varojen lopullisten saajien ja edunsaajien yhdenvertaista kohtelua ja heidän mahdollisuuksiaan saada EU:n varoja;	42. katsoo, että vuotuisen oikeusvaltiokertomuksen pilareiden puitteissa havaittujen oikeusvaltioperiaatteen järjestelmällisten rikkomisten, joilla on riittävän suora yhteys EU:n talousarvion suojaamiseen, olisi johdettava päätökseen ehdollisuusmekanismin soveltamisesta erityisesti tapauksissa, joissa on kyse ***oikeuslaitoksen riippumattomuuden järjestelmällisistä loukkauksista, tehottomasta korruptiontorjuntakehyksestä, mukaan lukien yleisen syyttäjän palvelujen tai ylimpien tarkastuselinten poliittinen haltuunotto, puuttuvasta tuomioiden täytäntöönpanosta taikka*** rikkomuksista, manipuloinnista tai suosimisesta EU:n rahoitukseen liittyvissä tarjouspyynnöissä ja hakemuksissa sekä hallinnollisesta häirinnästä, joka rikkoo paikallis- ja alueviranomaisten, yritysten tai muiden varojen lopullisten saajien ja edunsaajien yhdenvertaista kohtelua ja heidän mahdollisuuksiaan saada EU:n varoja;

Tarkistus 62

Päätöslauselmaesitys
44 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
44. vaatii, että parlamentin valvontaoikeudet turvataan antamalla sille valtuudet seurata ehdollisuusjärjestelmän soveltamisen (tai sen soveltamatta jättämisen) johdonmukaisuutta, jotta voidaan estää järjestelmän poliittinen välineellistäminen tai läpinäkymättömyys; kehottaa komissiota toimittamaan parlamentille vuotuisen talousarviomenettelyn yhteydessä vuotuisen kootun luettelon kaikista eri budjettikohtia koskevista ehdollisuuteen liittyvistä päätöksistä;	44. vaatii, että parlamentin valvontaoikeudet turvataan antamalla sille valtuudet seurata ehdollisuusjärjestelmän soveltamisen (tai sen soveltamatta jättämisen) johdonmukaisuutta ***nykyisten ja tulevien välineiden yhteydessä***, jotta voidaan estää järjestelmän poliittinen välineellistäminen tai läpinäkymättömyys; kehottaa komissiota toimittamaan parlamentille vuotuisen talousarviomenettelyn yhteydessä vuotuisen kootun luettelon kaikista eri budjettikohtia koskevista ehdollisuuteen liittyvistä päätöksistä;

Tarkistus 63

Päätöslauselmaesitys
45 a kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	45 a. kehottaa komissiota sopimaan suojatusta viestintäkanavasta parlamentin asiasta vastaavien elinten kanssa, jotta varmistetaan, että asiakirja-aineisto, mukaan lukien kirjallisten tiedoksiantojen teksti kokonaisuudessaan sekä komission yksiköiden ja kyseisen jäsenvaltion välinen kirjeenvaihto, on kaikilta osin oikea-aikaisesti, kattavasti ja proaktiivisesti saatavilla, ja turvataan samalla sen luottamuksellisuus;

Tarkistus 64

Päätöslauselmaesitys
46 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
46. kehottaa neuvostoa pitämään prosessin tosiasioihin perustuvana ja objektiivisena ja muuttamaan komission ehdotuksia mahdollisimman vähän; kehottaa lisäksi neuvostoa olemaan	46. kehottaa neuvostoa pitämään prosessin tosiasioihin perustuvana ja objektiivisena ja muuttamaan komission ehdotuksia mahdollisimman vähän ***sekä antamaan riittävät perustelut siinä***

muuttamatta toimenpiteiden hyväksymiseen johtavaa prosessia ***neuvotteluvälineeksi***;	***tapauksessa, että se poikkeaa niistä***; kehottaa lisäksi neuvostoa olemaan muuttamatta toimenpiteiden hyväksymiseen johtavaa prosessia ***poliittisen kaupanteon välikappaleeksi, jolloin tämän prosessin kohteena oleva jäsenvaltio voisi käyttää veto-oikeuttaan kiireellisiin päätöksiin, jotka edellyttävät yksimielisyyttä Eurooppa-neuvostossa; katsoo, että olisi oltava mahdollista hyväksyä uusia toimenpiteitä nykyisen asetuksen nojalla EU:n talousarvion suojaamiseksi yksinkertaistetulla tavalla samassa menettelyssä, jos toimenpiteiden hyväksymiseen johtanutta tilannetta ei ole korjattu tai se on pahentunut, ja samalla varmistaa, että sovelletaan edelleen samoja aineellisia edellytyksiä ja suojatakeita***;

Tarkistus 65

Päätöslauselmaesitys
47 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
47. pyytää komissiota perustamaan interaktiivisen portaalin, jonka avulla kansalaiset, varojen lopulliset saajat ja edunsaajat sekä talouden toimijat voivat seurata ehdollisuustapausten koko elinkaarta aina ilmoituksesta toimenpiteiden kumoamiseen, jotta voidaan lisätä avoimuutta ja ehkäistä väärää tietoa; kehottaa tässä yhteydessä komissiota julkaisemaan kaikista ehdollisuusasetuksen mukaisista tulevista toimista tiedotteita, joissa esitetään rikkomisten tyyppi ja arviointi, vaikutus EU:n talousarvioon ja tarvittaessa komission ehdottamien toimenpiteiden oikeasuhteisuus; kehottaa komissiota varmistamaan, että asiaankuuluvat tiedot välitetään asianomaisille varojen lopullisille saajille ja edunsaajille sekä suurelle yleisölle;	47. pyytää komissiota perustamaan interaktiivisen portaalin, jonka avulla kansalaiset, ***kansalaisyhteiskunnan järjestöt,*** varojen lopulliset saajat ja edunsaajat sekä talouden toimijat voivat seurata ehdollisuustapausten koko elinkaarta aina ilmoituksesta toimenpiteiden kumoamiseen, jotta voidaan lisätä avoimuutta ja ehkäistä väärää tietoa; kehottaa tässä yhteydessä komissiota julkaisemaan kaikista ehdollisuusasetuksen mukaisista tulevista toimista tiedotteita, joissa esitetään rikkomisten tyyppi ja arviointi, vaikutus EU:n talousarvioon ja tarvittaessa komission ehdottamien toimenpiteiden oikeasuhteisuus; kehottaa komissiota varmistamaan, että asiaankuuluvat tiedot välitetään asianomaisille varojen lopullisille saajille ja edunsaajille sekä suurelle yleisölle;

Tarkistus 66

Päätöslauselmaesitys
49 kohta

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
49. kehottaa komissiota vahvistamaan tutkimusvalmiuksiaan laatimalla pysyvän luettelon erikoisasiantuntijoista, jotka pystyvät arvioimaan monimutkaisia oikeusvaltioperiaatteen rikkomisia, ja varmistamaan siten nopeammat ja teknisesti pitävät päätökset; kehottaa komissiota myös kehittämään tietoteknisen järjestelmän, jonka avulla vastaanotetuissa raporteissa voidaan havaita toistuvuuksia tai samankaltaisuuksia;	49. ***katsoo, ettei komissio ole vielä täysin kehittänyt tarvittavaa hallinnollista valmiutta asetuksen täytäntöönpanoon; korostaa, että EU:n toimielinten täytyy varmistaa, että komissiolle annetaan asianmukaiset keinot valvoa sen noudattamista tuloksellisesti;*** kehottaa komissiota ***tältä pohjalta osoittamaan näin ollen asianmukaiset henkilöresurssit asetuksen täytäntöönpanon valvontaan ja*** vahvistamaan tutkimusvalmiuksiaan laatimalla pysyvän luettelon erikoisasiantuntijoista, jotka pystyvät arvioimaan monimutkaisia oikeusvaltioperiaatteen rikkomisia, ja varmistamaan siten nopeammat ja teknisesti pitävät päätökset; kehottaa komissiota myös kehittämään tietoteknisen järjestelmän, jonka avulla vastaanotetuissa raporteissa voidaan havaita toistuvuuksia tai samankaltaisuuksia; ***painottaa tarvetta tiiviiseen ja jäsenneltyyn yhteistyöhön komission asiaankuuluvien pääosastojen, erityisesti sen budjettipääosaston ja sen oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosaston, välillä, jotta varmistetaan johdonmukaisuus ja täydentävyys asetuksen soveltamisessa;***

Tarkistus 67

Päätöslauselmaesitys
51 a kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys	*Tarkistus*
	51 a. toistaa ehdotuksensa perustaa demokratiaa, oikeusvaltiota ja perusoikeuksia koskeva EU:n järjestelmä parlamentin vuoden 2020 ehdotuksen

pohjalta; painottaa, että tätä järjestelmää olisi säänneltävä parlamentin, komission ja neuvoston välisellä sopimuksella, sen olisi koostuttava EU:n arvoja koskevasta vuotuisesta seurantajaksosta, joka kattaa kaikki SEU-sopimuksen 2 artiklan näkökohdat, ja sitä olisi sovellettava yhdenvertaisesti, puolueettomasti ja tasapuolisesti kaikkiin jäsenvaltioihin ja EU:n ehdokasmaihin ja että sitä olisi tuettava riippumattomien asiantuntijoiden paneelilla, joka valmistelee suosituksia ja kytkee ne talousarviota koskeviin ja muihin täytäntöönpanovälineisiin, ja samalla olisi lisättävä parlamentin valvontaa; korostaa, että vaikka EU:n käytettävissä olevaa oikeusvaltiovälineistöä on laajennettu merkittävästi, sen vaikuttavuus riippuu yhdenmukaisesta ja johdonmukaisesta soveltamisesta kaikissa EU:n toimielimissä; korostaa tarvetta perustaa tällä välin eurooppalainen oikeusvaltion ohjausjakso, jossa on selkeä rakenne ja ennalta määritetyt välitavoitteet ja johon kaikki EU:n toimielimet osallistuvat aktiivisesti; tähdentää, että vaikka tämä eurooppalainen oikeusvaltion ohjausjakso alun perin koskee oikeusvaltioperiaatetta, se olisi suunniteltava siten, että se voidaan asteittain laajentaa kattamaan kaikki SEU-sopimuksen 2 artiklassa vahvistetut arvot, jotta varmistetaan kattava ja johdonmukainen lähestymistapa EU:n arvojen suojeluun; korostaa, että tämän vuotuisen jakson on perustuttava luotettaviin ja objektiivisiin indikaattoreihin ja sen puitteissa on tehtävä selväksi, että oikeusvaltioperiaatteen rikkominen ei ole koskaan vähäpätöistä; korostaa myös, että kaikkien huolta herättävien havaintojen olisi johdettava todellisiin seurauksiin samoin kuin julkisen talouden alalla sovellettavassa eurooppalaisen ohjausjakson mekanismissa;

LIITE: ILMOITUS SAADUISTA TIEDOISTA

Valmistelija ilmoittaa yksinomaisella vastuullaan, ettei hän ole sisällyttänyt lausuntoonsa mitään tietoja pakollisesta avoimuusrekisteristä tehdyn toimielinten välisen sopimuksen[1] soveltamisalaan kuuluvilta edunvalvojilta tai kolmansien maiden viranomaisten edustajilta, mukaan lukien niiden diplomaattiset edustustot ja suurlähetystöt, jotka olisi mainittava tässä liitteessä työjärjestyksen liitteessä I olevan 8 artiklan mukaisesti.

[1] Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission toimielinten välinen sopimus, tehty 20. toukokuuta 2021, pakollisesta avoimuusrekisteristä (EUVL L 207, 11.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA

Hyväksytty (pvä)	5.11.2025
Lopullisen äänestyksen tulos	+ : 52 - : 21 0 : 1
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Abir Al-Sahlani, Giuseppe Antoci, Jaume Asens Llodrà, Malik Azmani, Pernando Barrena Arza, Nicolas Bay, Ioan-Rareж Bogdan, Krzysztof Brejza, Saskia Bricmont, Jorge Buxadé Villalba, Jaroslav Bžoch, Mélissa Camara, Susanna Ceccardi, Caterina Chinnici, Alessandro Ciriani, Paulo Cunha, Lena Düpont, Marieke Ehlers, Estrella Galán, Raquel García Hermida-Van Der Walle, Evin Incir, Paolo Inselvini, Marina Kaljurand, Mariusz Kamiński, Assita Kanko, Fabienne Keller, Mary Khan, Moritz Körner, András László, Murielle Laurent, Fabrice Leggeri, Jeroen Lenaers, Erik Marquardt, Michael McNamara, Ana Catarina Mendes, Verena Mertens, Nadine Morano, Matjaž Nemec, Ana Miguel Pedro, Emil Radev, Ilaria Salis, Birgit Sippel, Petra Steger, Cecilia Strada, Tineke Strik, Tomas Tobé, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Kristian Vigenin, Charlie Weimers, Sophie Wilmès, Alessandro Zan, Javier Zarzalejos
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Anja Arndt, Konstantinos Arvanitis, David Casa, Kinga Gál, Geadis Geadi, Nikola Minchev, Dolors Montserrat, Javier Moreno Sánchez, Leoluca Orlando, Maria Walsh, Maciej Wąsik
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (216 art. 7 kohta)	Isabel Benjumea Benjumea, Robert Biedroń, Henrik Dahl, Elisabetta Gualmini, Martine Kemp, Stefan Köhler, Judita Laššáková, Miriam Lexmann, André Rodrigues, Marjan Šarec

LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA

52	+
PPE	Benjumea Benjumea Isabel, Bogdan Ioan-Rares, Brejza Krzysztof, Casa David, Chinnici Caterina, Cunha Paulo, Dahl Henrik, Düpont Lena, Kemp Martine, Köhler Stefan, Lenaers Jeroen, Mertens Verena, Montserrat Dolors, Morano Nadine, Pedro Ana Miguel, Radev Emil, Tobé Tomas, Walsh Maria, Zarzalejos Javier
Renew	Al-Sahlani Abir, Azmani Malik, García Hermida-Van Der Walle Raquel, Keller Fabienne, Körner Moritz, McNamara Michael, Minchev Nikola, Sarec Marjan, Wilmès Sophie
S&D	Biedron Robert, Gualmini Elisabetta, Incir Evin, Kaljurand Marina, Laurent Murielle, Mendes Ana Catarina, Moreno Sánchez Javier, Nemec Matjaz, Rodrigues André, Sippel Birgit, Strada Cecilia, Vigenin Kristian, Zan Alessandro
The Left	Antoci Giuseppe, Arvanitis Konstantinos, Barrena Arza Pernando, Galán Estrella, Salis Ilaria
Verts/ALE	Asens Llodrà Jaume, Bricmont Saskia, Camara Mélissa, Marquardt Erik, Orlando Leoluca, Strik Tineke

21	-
ECR	Bay Nicolas, Ciriani Alessandro, Geadi Geadis, Inselvini Paolo, Kaminski Mariusz, Kanko Assita, Wasik Maciej, Weimers Charlie
ESN	Arndt Anja, Khan Mary, Uhrík Milan
NI	Lassáková Judita
PfE	Buxadé Villalba Jorge, Bzoch Jaroslav, Ceccardi Susanna, Ehlers Marieke, Gál Kinga, László András, Leggeri Fabrice, Steger Petra, Vandendriessche Tom

1	0
PPE	Lexmann Miriam

Symbolien selitys:
+ : puolesta
- : vastaan
0 : tyhjää